

Wet zorg en dwang – registratie en analyse van onvrijwillige zorg

Amaris is sinds 2019 begonnen met de voorbereidingen voor de implementatie van de Wzd. Het streven is om per 2021 geheel in lijn met de Wzd te kunnen handelen. Binnen Amaris Zorggroep zijn we uiterst terughoudend met het toepassen van onvrijwillige zorg. In overleg tussen de cliënt, mantelzorger en het multidisciplinair team zoeken we naar mogelijkheden die de vrijheid zo min mogelijk beperken. Als een beperking van vrijheid toch nodig is, wordt de minst onvrijwillige zorg zo kort mogelijk ingezet. Er wordt voortdurend een afweging gemaakt tussen het voorkomen van gevaarlijke situaties, het aanvaarden van bepaalde risico's en de kwaliteit van leven van de cliënt. De ambitie van Amaris is om professionele zorg en dienstverlening te leveren die past bij de persoonlijke wens en behoefte van de cliënt. 'Zorg met aandacht' is ons motto. We hebben een 'visie op vrijheid' geformuleerd van waaruit Amaris werkt.

Analyse IGJ – periode 01-01-2020 t/m 30-06-2020

Amaris is sinds de invoering van de Wet zorg en dwang verplicht om elk half jaar gegevens aan te leveren, voorzien van een analyse, bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Door de corona-crisis heeft de implementatie van het beleid helaas een vertraging opgelopen. Als eenmalig alternatief dient elke zorgorganisatie een kwalitatieve analyse op te stellen en deze te publiceren op de website. Deze analyse is tot stand gekomen vanuit de projectgroep Wzd (inclusief beoogd WZD-functionarissen) en vervolgens voorgelegd aan de directeurs en Raad van Bestuur en centrale cliëntenraad.

Wzd in de ambulante situatie

Voor de uitvoering van onvrijwillige zorg in de ambulante situatie is er nog te veel onduidelijk over de juridische verantwoordelijkheid. Bovendien zijn de rollen niet helder en is de financiering niet rond. Daarom heeft het management van Amaris besloten om per 1 januari 2020 nog helemaal geen onvrijwillige zorg toe te passen in de thuissituatie. Er zal eerst meer duidelijkheid moeten komen over de uitvoerbaarheid van deze nieuwe wet in de ambulante situatie.

Implementatie Wet zorg en dwang

In 2019 is de projectgroep Wzd opgericht, deze projectgroep Wzd bestaat uit deskundigen van verschillende disciplines. De projectgroep heeft een beleidsplan geschreven, wat overeenkomt met de Visie op Vrijheid van de Amaris Zorggroep. Diverse deskundigen hebben input en advies gegeven over het Wzd beleidsplan. De projectgroep heeft het beleidsplan ter advies voorgelegd aan de directeurs, Raad van Bestuur en Centrale Cliëntenraad. Het beleidsplan is de basis voor de implementatie van de Wzd.

Binnen Amaris Zorggroep is ervoor gekozen om in eerste instantie een verpleegkundige niveau 4 te benoemen in de rol van de zorgverantwoordelijke in het kader van de Wzd. Deze heeft kennis van complexe zorg en de daarbij noodzakelijke communicatie met betrokkenen en is in staat tot klinisch redeneren. Wanneer een medewerker niveau 4 niet beschikbaar is, selecteert de leidinggevende een medewerker die hiervoor de juiste competenties heeft. Hierbij valt te denken aan een EVV-er of GVP-er.

In 2020 zijn alle zorgverantwoordelijken geschoold in de nieuwe Wet zorg en dwang. Ook overige zorgmedewerkers zijn geïnformeerd in de nieuwe Wet zorg en dwang. Medewerkers worden geïnformeerd over de wijze waarop Amaris deze wet vertaalt naar haar eigen zorgproces en de wijze van vastlegging in het elektronisch cliëntendossier (ECD). Ondertussen worden overige randvoorwaarden in orde gemaakt, zoals samenwerkingsafspraken met de onafhankelijke cliëntvertrouwenspersoon, inzet van externe

deskundige, benoeming WZD functionarissen, uitvraag wettelijke vertegenwoordiger en de informatievoorziening voor cliënten en wettelijke vertegenwoordigers.

Inzetten onvrijwillige zorg

Als het Amaris niet lukt om een vrijwillig alternatief te bieden voor onvrijwillige zorg, wordt het stappenplan Wzd doorlopen. Het stappenplan bevat een analyse van de situatie, het bekijken van alternatieven in een multidisciplinair team en het inschakelen van (externe) deskundigheid. De zorgverantwoordelijken hebben een signalerende en adviserende rol en zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van evaluaties vanuit het stappenplan.

Op elke locatie is er een kwaliteitsteam om de geregistreerde onvrijwillige zorg te analyseren van de locatie. De centrale commissie Wzd monitort de inzet van de onvrijwillige zorg en de afbouw hiervan binnen Amaris. Zij baseren zich op de geleverde informatie vanuit de locaties. Binnen Amaris zijn er twee Wzd functionarissen. De Wzd functionarissen hebben een scholing gevolgd over de Wet zorg en dwang. De Wzd functionaris is specifiek verantwoordelijk voor 'de algemene gang van zaken op het terrein van het verlenen van onvrijwillige zorg'.

Uitzondering "insluiting"

Binnen Amaris is tot op heden besloten dat de gesloten deur op een PG afdeling niet gezien wordt als uitzondering "insluiting". Bij verzet tegen de gesloten deur is er sprake van onvrijwillige zorg en zal het stappenplan wel gevolgd moeten worden. Dit neemt niet weg dat het streven is van Amaris om de voordeur weloverwogen te openen en de mogelijke technische interventies (zoals GPS) in te zetten. Deze technologische mogelijkheden worden momenteel onderzocht en er loopt een pilot met 'leefcirkels' die bij slagen verder uitgerold gaat worden binnen de gehele organisatie.

Analyse van de geregistreerde onvrijwillige zorg

De inzet van onvrijwillige zorg wordt geregistreerd in het dossier van de cliënt. In het systeem is er aandacht voor de bewustwording van het toepassen en/of stoppen van de onvrijwillige zorg. Het systeem kan een actueel overzicht geven van de ingezette onvrijwillige zorg.

Het registreren in het ECD gaat het eerste half jaar niet volgens de Wzd. Er zijn hierdoor nog geen aantallen onvrijwillige zorg volgens Wzd beschikbaar binnen Amaris. Totdat er geregistreerd kan worden volgens de Wzd, gebruiken we de BOPZ registratie. Het streven is om in oktober 2020 onvrijwillige zorg te registreren volgens de Wzd in het ECD. De registratie vindt plaats conform het zorgproces en afspraken.